

grebu. Auffenberg je dne 1. oktobra 1907 postal generalni nadzornik zbornih častniških šol, a leta 1909 je bil imenovan za poveljnika 15. armadnega zbora v Sarajevu. Ko je vojni minister, general pehote, baron Schönaich odstopil, je postal Auffenberg vojni minister, kjer se je zelo odločno zavzemal za potrebe armade. Ko je odstopil, je bil imenovan za armadnega nadzornika.

Zaupanje, ki ga ima armada v njega, je Auffenberg upravičil v krvavih, a slavnih bitkah pri Bugu. Njegovo ime ostane nepozabljeno v povestnici naše hrabre in slavne armade.

Francoska bojna mornarica na delu. — Francoska mornarica brezuspešno bombardirala Kotor.

Dunaj, 3. septembra. Uradno se razglša: Dne 1. septembra ob 9. uri zjutraj se je pojavilo na veliki daljavi pred vhomom v kotorsko lukko francosko sredozemsko morskoro brodovje, obstoječe iz 16 velikih enot (oklopnic in križaric) in velikega števila torpedov. Francosko bojno brodovje je oddalo 40 strelav močnega kalibra na zastareli fort na vrhu d'Ostro, ne da bi ondotne utrdbe kaj poškodovalo. Od posadke so bili trije možje lahko ranjeni. Nato je plulo francosko brodovje nekaj časa v severozahodni smeri in se je nato obrnilo proti jugu, navidezno kakor bi Adrijoo zopet zapustilo. Gre se torej očitno za brezuspešno demonstracijo francoskih bojnih moči na naši južni obali.

Uničenje srbske Timok-divizije. — 5000 Srbov padlih, 5000 pa vjetih.

Kakor smo že poročali, bila je srbska armada v okolišču Mitrovice grozovito poražena. Zdaj prihajajo o tej zadevi podrobnosti v javnost. Srbi so menda mislili, da je Avstrija vse svoje vojaštvo na rusko bojišče poslala. Zato so sklenili, da gredo čez Savo in se v gnezdijo na Ogrskem. To nalogo je prevzela Timok-divizija, ki jo smatrajo za najboljšo cele srbske armade. In res, — ponosna Timok-divizija prišla je pri Mitrovici čez Savo; ali niti eden mož iz njenih vrst se ni vrnil več na srbsko obrežje; k večjem da so valovi kakšnega mrlia na srbsko obal vrgli. Naši vojaki pustili so Srbe se mirno izkrcati; mirno so jih pustili tudi čisto blizu k sebi priti. Srbi so prišli ponoči in so menda upali, da bodejo naši vojaki spali. Ali zmotili so se grozovito. Ko so prišli blizu, sprejel jih je morilni ogenj. Padali so kakor snopi; obenem pa so jih naši vojaki že obšli. Kar ni bilo ustreljeno, to je v begu v Savi utonilo ali pa vjeto bilo. Niti en član tega srbskega napada ni ušel svoji usodi. Vjetih je bilo okroglo 5000 Srbov. Ravno toliko pa jih je izgubilo svoje življenje. S tem so Srbi prvi svoj večji poskus, priti čez mejo, krvavo plačali. Videli so, da je naša meja izbornoo zastražena in da se bodejo morali prej ali slej vdati!

Žalostne razmere v srbski armadi.

K. B. Budimpešta, 9. septembra. — Danes prišlo je skozi Budimpešto okoli 5000 srbskih vojnih jetnikov od Timok-divizije. Obdržalo se jih bode v bližini Grana. Jetniki pripovedujejo o grozovitih razmerah v srbski armadi. Praviyo, da je hrana izredno slaba. Cele dneve dolgo ne dobijo nič drugega nego suhi kruh in morali so mnogo trpeti. Tudi plačo se jim daje neredno. Rezerva in landšturm sploh ne dobiva plače. Med vojaštvom vlada seveda velika nezadovoljnost, ker je to že tretja vojna v kratkem času. Med vojaštvom se pojavlja tudi že upor. Tudi se vojaki vsled bede nasprotniku prav hitro udajo.

Zmagovita bitka pri Komarowu.

Dunaj, 3. septembra. (Kor. urad). Bitke, ki so se razvile na ruskih bojiščih iz naše ofenzive, se niso donesle odločitve v vojno. Na zapadnem krilu na sovražnikovo ozemlje prodirajoč, na vzhodu Galicije braneč korak za korakom

domača tla proti močnejšemu sovražniku, so naše čete povsod upravičile stari sloves svoje hrabrosti in zro z zaupanjem na resne boje, ki so še na pragu. Opis krvavih bitk preteklega tedna naj ostane prihranjen zgodovini. Sedaj se da potek dogodkov orisati samo v velikih potezih. Vzhodno od Danklove armade, zmagovite po tridnevni bitki pri Krasniku, je pričela dne 25. avgusta tudi med Huczwio in Wieprzom dirigirana Auffenbergova armada z napadom na sovražne čete, ki so v okolici Cholma prodrle proti jugu. Iz tega se je razvila bitka pri Komarowu. Dne 28. avgusta smo začutili, da je poslegla vmes preko Belca in Uhnowa dirigirana armada nadvojvode Josipa Ferdinanda. Ker so nam na cesti Zamošč-Krasnostaw stale nasproti razmeroma samo slabe sile, so se dne 29. avgusta lahko znatni armadni deli okrenili iz okolice pri Zamošču proti vzhodu ter prodrli do Czesnikov. Temu nasproti je sovražnik, ki se je povsodi boril z največjo hrabrostjo in trdovratnostjo, osredotočil najljutejše svoje napade na prostor pri Komarowu, pač z očitvidnim namenom, na tem mestu prebiti bojno črto.

Zvečer je stala armada na črti Przewodcu-Grodek Czesniki-Vielczka, pri čemur sta Grodek in Czesniki tvorila nekako prelomno točko cele fronte. Na ruski strani so posegle v boj nove čete, ki so prispele iz smeri Krylowa in Grubieszowa. Drugi dan je Auffenbergova armada nadaljevala započete svoje obkoljevalne operacije, sovražnik pa je ponovil svoj poskus, fronto prebiti. Pri tem je svojo lastno fronto nazaj zapognil do Laponie-Tarnawatke. Med tem se je mogla armada nadvojvode Josipa Ferdinanda dokopati v splošem tik do vozne poti Telatyn-Rachania. Dne 31. avgusta je akcija, da se sovražnika obkoli, med najljutejšimi boji znatno napredovala, to tem bolj, ker smo se tudi s severa okrenili proti Komarowu. Rusi, pri Komarowu že skrajno ugroženi, so se jeli umikati v smeri proti Krylowu in Grubieszowu; grozečemu obkoljevanju so se pa ubranili z ofenzivnimi sunki na vse strani, zlasti pa proti armadi nadvojvode Josipa Ferdinanda. Končno v popoldanskim urah 1. septembra je postalo gotovo, da je končno zmagala Auffenbergova armada, v kateri so se z izredno vztrajnostjo in bravuro borile tudi dunajske čete in skupina, ki jo je vodil general pehote Borvič.

Osvojili smo Komarow in vse višine južno do Tyszwicza. Nadvojvoda je prodril proti Staremu Sjlou. Množice vjetnikov, številni vojni materijal, 200 topov in številne strojne puške so padle v naše roke.

Med temi borbami Auffenbergove armade je Danklova armada dne 27. avgusta bila drugo bitko pri Niedzwici duži in je pritegnila dele naših doslej na zapadnem bregu Visle prodirajočih vojev preko reke Nase. Ves ta armadni oddelek je drugi dan obkoljevalno prodril do Lublina. Istočasno s temi pravkar opisanimi dogodki so se vršili težki boji tudi v vzhodni Galiciji. Dne 27. avgusta so zadele naše čete, določene, da odbijejo tamkajšnji sovražni vpad, izvršen od mnogo jačih vojev, v črti Dunajow-Bask na sovražnika. Vkljub uspehu naših kolon, ki so prodirajoč od Dunajowa osvojili višine vzhodno od Pomerzanov, niso mogli naši armadni voji, prodirajoči ob obeh straneh Łeczowske petlice, prodrati proti sovražniku, ki je bil zlasti, kar se tiče artiljerije mnogo močnejši.

Dne 28. avgusta so Rusi nadaljevali z napadom tudi na armadne voje, boreče se vzhodno od Lwova. Popoldne se nismo mogli več izogniti, da bi se ne umaknili za Gnielo lipo in v ožji prostor vzhodno in severno od Lwova, to tem manj, ker je bilo ugroženo tudi naše južno krilo iz smeri Rzezany. Umikovalna akcija se je izvršila v polnem redu, ne da bi posebno pritiskal za nami sovražnik, ki je očitvidno takisto mnogo trpel. Dne 29. avgusta so Rusi na celi fronti znova napadli in so pomaknili svoje čete severovzhodno od Lwova proti jugu. Drugi dan so pomnožili te napade z največjo ljutostjo; sovražnik je zlasti od Przemyslanov in od Firiejewa sem lahko pošiljal vedno nove čete v boj, pred katerimi so se morali naši voji po brezuspešnih poskusih, da bi razbremenili vsled ofenzivnih sunkov znova v okolici Rohatyna zbrane armadne dele, umakniti proti Lwovu in Nikolajowu. V vseh teh bojih so pretrpele naše

vrle čete, v prvi vrsti vsled številnejše, tudi iz modernih težkih topov streljajoče sovražne artiljerije velike izgube. V obče lahko rečemo, da smo se doslej borili proti 40. ruskim pehotnim in 11. konjeniškim divizijam in ba smo najmanj polovico teh sovražnih sil, zadajajoč jim velike izgube, odbili.

Lvov.

Kakor je Varšava glavno mesto Ruske Poljske, tako je Lvov glavno mesto avstrijske Galicije. Varšava šteje 800.000, Lvov pa nekaj nad 200.000 prebivalcev, med katerimi je velik del judov. Mesto leži v kotlu, v dolini, ki se odpira proti severu. V mestu je nastanjeno gališko namestništvo, nadalje poveljstvo 11. armadnega zbora. V Lwovu rezidirajo rimsko katoliški, grško katoliški in rumunski nadškof.

Sredmiescie, notranje mesto, tvori središče štirih predmestij, ki so: na severu Sredmiescieja Zolkiewski, na zahodu Krakowskie, na vzhodu Svyzawskowie in na jugu Halickie predmestje. Notranje mesto omejuje proti zahodu Waly gubernatorskie, zahodno pa Waly hetmanskie po hetmanu Jablonskem, ki je branil svoj čas mesto proti Turkom in mu je postavljen tudi spomenik.

Na glavnem trgu stoji sredi starih hiš in modernih monumentalnih vodnjakov mestna hiša, ki so jo zgradili pred sto leti. Iz 65 metrov visokega stolpa je lep razgled na mesto in okolico. Tudi z Unionskega griča, ki leži izven mesta in s Franc Jožefove gore se nudi lep razgled.

V Lwovu je veliko starih hiš in muzejev. V Kaminienici Krolewski, zgrajeni leta 1850., kjer je Sobieski v svojih časih bival, je zdaj mestni muzej, severno zahodno od trga leži Dzieduszyckijev deželni muzej z zbirkami iz nekdanje kraljevine Poljske. Tudi obrtni muzej je vreden, da se ogleda. Staupropigianski muzej obsega zbirke rusinske cerkvene umetnosti. Tudi v cerkvah je veliko dragocenosti. V Krakovskem predmestju leži gališko deželno poslopje, ki ga je zgradil Hochberger. V zborovalnici se nahaja Matejkova zgodovinska slika.

V krakovskem predmestju leži tudi mestni park. V Osolinskijevem narodnem muzeju je nastanjena bogata knjižnica, ki obsega 300.000 tiskanih del, 4881 zvezkov rokopisov, redke bakroreze in denar, orožje in stare slike.

Ko je cesarica Marija Terezija zasedla Lvov, je storila vse, da je pod vlado zadnjih poljskih kraljev zelo zanemarjeno mesto dvignila. Uredila je davke in leta 1773 je v Lwovu že apelacijsko sodišče poslovalo. Najpočasneje je napredovalo šolstvo. Sedanje mesto z vzornim vsenčilščem je dobilo šele leta 1875 prvo ljudsko šolo.

Kje pade zmaga.

Danes na to vprašanje seveda nikdo ne more odgovoriti. Graška „Tagespost“ prinaša danes (četrtek) sledeče poročilo svojega vojnega poročevalca:

„Po komaj 8dnevem operacijskem odmoru vnel se je v vzhodni Galiciji zopet nov veliki boj; nova bitka je v polnem teku. Dne 31. avgusta so v prostoru Lemberg-Dnjestr naši vojaki linijo Lemberg-Mikolajev v njim predpisanem defenzivnem (odpornem) namenu zavzeli. Dne 1. septembra so med Bugom in Wieprzom napredujočih sedem ruskih armadnih kórov končno in pod težkimi izgubami nazaj vrgli. Dne 2. septembra izpraznili so naši vojaki mesto Lemberg, da se v neki zahodno ležeči ugodnejši poziciji združijo in za nove odločilne boje pripravijo. Dne 3. septembra obstreljevali so Rusi v drugem okrožju Lemberga ležeče utrdbe in so dva dni pozneje prišli v Lemberg. Dneve med 4. in 8. septembrom porabili so Rusi za izboljšanje svojih hudo poslabšenih moči. Naše vodstvo pa jim daljšega odmora ni pustilo, ker bi drugače Rusi v notranjem svoje države zbrane pomožne moči poklicali. Več dnevi odmor porabili so naši za posebne zadeve, ki bodejo pri zdaj pričeni novi bitki močno vplivale. V 9dnevni bitki porabljeni material se je nadomestil; pomanjkanje moštva, ki se je ta in tam pojavilo, se je odpravilo Prehranjevanje je urejeno, duh naših vojakov je izboren. Oficirji in vojaki imajo voljo, da zdaj bližajočo odločitev spre-